

Nabór wniosków w programie pn. Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju

2024-12-17

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogłosiło nabór wniosków w programie „Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju”.

Zasadniczym celem programu jest wspieranie opieki nad miejscami pamięci i trwałymi upamiętnieniami na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiącymi materialne świadectwo kluczowych wydarzeń z historii Polski. Wspierane są także działania mające na celu upowszechnianie wiedzy na temat miejsc, faktów i postaci związanych z walką i męczeństwem. W sposób szczególny dotyczy to miejsc noszących ślady masowych zbrodni reżimów totalitarnych. Realizacja ustawowych zadań ministra służy podtrzymywaniu i rozpowszechnianiu tradycji narodowej i państwowej.

W ramach zadań realizowanych w programie szczególnie promowane jest:

- a. podkreśleniu prestiżu miejsca pamięci/trwałego upamiętnienia;
- b. nadanie lub przywrócenie odpowiedniego wyrazu;
- c. zaangażowanie w opiekę nad miejscami pamięci i trwałymi upamiętnieniami jak największej liczby różnych podmiotów;
- d. zapewnienie jak najlepszej dostępności miejsca/trwałego upamiętnienia;
- e. tworzenie nowych trwałych upamiętnień w miejscach, gdzie ich obecność jest uzasadniona interesem społecznym;
- f. twórcze zastosowanie nowoczesnych metod badań, edukacji i promocji do ochrony dziedzictwa narodowego;
- g. stosowanie rozwiązań prawnych sprzyjających lepszej opiece nad miejscami pamięci/trwałym upamiętnieniami (uwzględnienie miejsca pamięci, jego ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, czy objęcie go inną formą ochrony prawnej).

Pod pojęciem „miejsce pamięci i trwałe upamiętnienie” rozumie się:

- a. miejsce zbrodni popełnionych w ramach działań zbrojnych lub represji ze strony reżimów totalitarnych, w tym zbrodni ludobójstwa, zbrodni wojennej i zbrodni przeciwko ludzkości, na obywatelach polskich; obywatelach polskich będących przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych lub grup posługujących się językiem regionalnym, lub obywatelach innych państw;
- b. miejsce funkcjonowania byłych obozów koncentracyjnych, obozów zagłady, obozów jenieckich oraz innych miejsc przetrzymywania ofiar zbrodni i represji, o których mowa powyżej;
- c. miejsce związane z działaniami prowadzonymi na rzecz obrony lub odzyskania niepodległości przez Polskę ;
- d. inne miejsca związane z historią walk i męczeństwa Narodu Polskiego lub innych Narodów;
- e. materialne upamiętnienie ww. miejsc oraz osób i wydarzeń z nimi związanych, o ile nie łączy się ono z gloryfikacją sprawców zbrodni;
- f. powyższe upamiętnienia nie mogą wiązać się z gloryfikacją sprawców zbrodni.

Niezgodne z zakresem programu są zadania mające uzasadnienie w lokalizacji realizacji zadania z konkretnym miejscem pamięci i trwałym upamiętnieniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadania dofinansowywane w ramach programu powinny realizować jeden z poniższych celów wiodących:

- Nabór „Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju - prace remontowe, badawcze, edukacyjne 2025”:
 - a. Ochrona obiektów utrwalających tożsamość narodową i pamięć historyczną – efektem realizacji tego celu powinno być utrzymanie w jak najlepszym stanie oraz poprawa stanu technicznego miejsc pamięci i stałych upamiętnień.
 - b. Pogłębianie i upowszechnianie wiedzy na temat walk i męczeństwa – cel powinien być realizowany poprzez badania, prace poszukiwawcze, archeologiczne oraz popularyzacja wiedzy o wydarzeniach związanych z miejscami pamięci i trwałymi upamiętnieniami - zadania powinny koncentrować się na prowadzeniu badań i udostępniania wiedzy na temat miejsc pamięci i stałych upamiętnień.
- Nabór „Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju - infrastruktura 2025”:
 - a. Rozwój infrastruktury obiektów utrwalających tożsamość narodową i pamięć historyczną –zadania powinny koncentrować się na prowadzeniu prac budowlanych, modernizacyjnych oraz związanych z infrastrukturą miejsc pamięci i stałych upamiętnień.

Realizacja zadania odbywa się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie od 01.01.2025 do 31.12.2025 r.

Wnioski mogą składać następujące podmioty sprawujące opiekę nad miejscem pamięci narodowej, którego dotyczy wniosek:

- samorządowe instytucje kultury, których organizatorzy nie zawarli umowy o współprowadzeniu z Ministrem KİDN;
- jednostki samorządu terytorialnego;
- organizacje pozarządowe;
- uczelnie publiczne i uczelnie niepubliczne;
- kościoły i związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne.

Na program przeznaczono **6 000 000 zł**, zgodnie z następującym podziałem:

- limit wydatków w etapie konkursowym: 5 100 000 zł
- limit wydatków z rezerwy ministra: 900 000 zł.

Preferowany maksymalny udział środków MKİDN w budżecie zadania wynosi **80%**. Podstawowe limity dla wnioskowanej kwoty ze środków MKİDN (minimalny/maksymalny) wynoszą **od 10 000 zł do 300 000 zł**.

**Magiczny
Kraków**

Wnioski można składać **do 14 stycznia 2025 r.**

Informacje telefoniczne dotyczące programu są udzielane w godzinach 10:00 – 14:00 przez następujące osoby:

- Pan Adam Sawicki, asawicki@kultura.gov.pl; tel. 22 42 10 220
- Pani Katarzyna Słowińska, kslowinska@kultura.gov.pl; tel. 22 42 10 352.

Szczegółowe informacje o programie można znaleźć pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/kultura/miejsca-pamieci-i-trwale-upamietnienia-w-kraju-2025>